

KOMENTÁŘ

18. 8. 2023

Odhady sklizně vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 15. červenci 2023

Podle zpřesněných odhadů, které Český statistický úřad zpracoval k 15. červenci 2023, by mělo být v Jihomoravském kraji sklizeno 877 tisíc tun základních obilovin, v porovnání s rokem 2022 je to téměř o 4 tisíce tun méně (o 0,4 %). Oproti odhadu k 10. červnu 2023 budou očekávané sklizně základních obilovin vyšší, a to především u ječmene a pšenice ozimé.

Základní obiloviny (tj. vč. tritikále, ale bez kukuřice na zrno) jsou v Jihomoravském kraji osety na ploše 150,0 tis. ha. Při očekávaném výnosu 5,85 t/ha by mělo být podle nejnovějších odhadů sklizeno 876,9 tis. t obilovin. Proti odhadu z minulého měsíce to znamená zvýšení očekávané produkce o 27,4 tis. t, tj. o 3,2 %. Při porovnání s loňskou sklizní je to o 0,4 % méně. Ačkoli byla zredukována osevní plocha o 6,4 tis. ha, díky vyšším hektarovým výnosům (o 3,8 %) je očekávaný objem sklizně téměř stejný jako v minulém období.

Největší část plochy, a to 105,0 tis. ha, což je 70,0 % osevní plochy základních obilovin v kraji, zabírají pole s **pšenicí ozimou**. Proti minulému roku je tato rozloha o 4,9 tis. ha menší. Sklidit by se mělo 636,6 tis. tun, což je hodnota srovnatelná s loňskou skutečností, a to především díky očekávaným vyšším výnosům - 6,06 t/h, což je oproti loňsku o 4,5 % více.

Pšenice jarní by podle odhadu měli jihomoravští zemědělci letos sklidit 10,6 tis. tun. Toto množství představuje 54,1 % sklizně loňského roku. Pokles je dán snížením osevní plochy téměř na polovinu (ze 4,4 tis. ha v roce 2022 na letošních 2,4 tis. ha). Očekávaný hektarový výnos (4,48 t/ha) je o 1,6 % vyšší.

Tab. 1 Zpřesnění odhadu výnosů a sklizní zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 15. červenci 2023

Plodina	Osevní plocha (ha)				Sklizeň (t)			Hektarový výnos (t/ha)		
	2022 ¹⁾	2023	rozdíl	index (%)	skutečnost 2022	odhad k 10. 6.	odhad k 15. 7.	skutečnost 2022	odhad k 10. 6.	odhad k 15. 7.
Základní obiloviny	156 393	149 968	-6 424	95,9	880 814	849 438	876 865	5,63	5,66	5,85
Pšenice celkem	114 305	108 908	-5 397	95,3	657 015	634 367	654 894	5,75	5,82	6,01
pšenice ozimá	109 858	105 005	-4 853	95,6	637 424	616 234	636 582	5,80	5,87	6,06
pšenice jarní	4 447	2 370	-2 078	53,3	19 591	10 338	10 606	4,41	4,36	4,48
Ječmen celkem	36 578	35 652	-926	97,5	200 542	191 187	197 800	5,48	5,36	5,55
ječmen ozimý	12 709	14 285	1 576	112,4	77 300	83 600	89 819	6,08	5,85	6,29
ječmen jarní	23 869	21 367	-2 502	89,5	123 243	107 587	107 981	5,16	5,04	5,05
Žito	2 043	1 647	-397	80,6	9 014	7 569	7 725	4,41	4,60	4,69
Oves	1 469	1 327	-142	90,3	5 023	4 591	4 589	3,42	3,46	3,46
Tritikále	1 996	2 434	438	121,9	9 220	11 725	11 857	4,62	4,82	4,87
Řepka	31 169	31 759	591	101,9	102 098	102 775	100 659	3,28	3,24	3,17

¹⁾ sklizňová plocha

Pozn.: Výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot.

KOMENTÁŘ

Ječmene jarního, po pšenici ozimé druhé nejrozšířenější obilovině v kraji, se sklídí odhadem 108,0 tis. t, což je o 12,4 % méně než v loňském roce. Důvodem je jak pokles osevní plochy (o 10,5 %, na 21,4 tis. ha), tak nižší očekávaný hektarový výnos 5,05 t/ha (-2,1 %).

Odhadovaná sklizeň **ječmene ozimého** 89,8 tis. t je meziročně o 16,2 % vyšší. Zásahu na tomto faktu má jak rozšíření osevní plochy o 1,6 tis. ha na 14,3 tis. ha (+12,4 %), tak vyšší odhadovaný hektarový výnos 6,29 t/ha (+3,4 %).

Předpokládaná úroda **žit** 7,7 tis. t je meziročně o 14,3 % nižší, a to především vlivem redukce osevní plochy, která činila 1,6 tis. ha a je meziročně o 19,4 % nižší. Očekávaný hektarový výnos 4,69 t/ha je vyšší o 6,3 %.

Tab. 2 Odhad výnosů a sklizní vybraných zemědělských plodin podle krajů k 15. červenci 2023

	Odhad sklizně (t)				Odhad výnosů (t/ha)			
	základní obiloviny	z toho		řepka	základní obiloviny	z toho		řepka
		pšenice	ječmen			pšenice	ječmen	
Česká republika	7 123 329	4 904 384	1 745 685	1 214 736	5,71	6,00	5,44	3,20
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	25 293	19 580	5 141	4 720	6,01	6,18	5,70	3,29
Středočeský	1 424 813	1 017 702	337 909	271 099	5,85	6,08	5,55	3,20
Jihočeský	716 960	459 954	168 123	131 805	5,45	5,81	5,34	3,19
Plzeňský	577 038	361 846	141 467	98 495	5,55	5,91	5,62	3,19
Karlovarský	105 013	62 933	19 833	17 911	5,36	5,86	5,15	3,20
Ústecký	503 577	381 468	104 793	83 145	5,96	6,14	5,67	3,19
Liberecký	100 824	65 109	20 329	18 207	5,45	5,83	5,43	3,18
Královéhradecký	467 210	356 628	78 802	81 896	5,84	6,06	5,64	3,18
Pardubický	462 760	316 560	116 435	82 683	5,67	6,00	5,26	3,21
Vysočina	726 076	448 193	215 708	131 485	5,41	5,78	5,13	3,19
Jihomoravský	876 865	654 894	197 800	100 659	5,85	6,01	5,55	3,17
Olomoucký	526 501	319 844	190 907	84 208	5,81	6,20	5,39	3,25
Zlínský	272 803	199 860	65 914	43 374	5,90	6,11	5,60	3,20
Moravskoslezský	337 596	239 815	82 526	65 046	5,63	5,91	5,26	3,18
	Index (sklizeň 2022 = 100)				Index (výnosy 2022 = 100)			
Česká republika	94,1	94,5	93,0	104,1	97,9	98,8	96,9	94,3
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	75,0	78,6	66,8	71,2	96,3	95,9	96,1	90,6
Středočeský	93,1	91,8	95,7	104,6	98,2	98,6	97,8	93,8
Jihočeský	92,5	93,4	90,1	104,6	95,6	96,1	95,7	94,6
Plzeňský	95,5	95,9	93,3	105,7	97,5	98,3	97,8	95,6
Karlovarský	85,0	82,5	75,0	123,8	94,9	96,8	93,8	94,3
Ústecký	94,9	94,7	93,9	114,7	99,4	99,6	98,8	94,2
Liberecký	91,5	95,6	81,0	104,6	95,9	97,2	96,3	94,7
Královéhradecký	93,8	95,1	91,1	110,6	97,8	98,6	96,6	93,8
Pardubický	95,5	97,1	91,9	98,1	97,0	98,3	94,4	93,8
Vysočina	91,7	94,0	89,2	103,0	94,3	95,2	93,4	93,9
Jihomoravský	99,6	99,7	98,6	98,6	103,8	104,6	101,2	96,8
Olomoucký	93,2	92,5	94,2	100,6	96,9	98,1	96,0	92,2
Zlínský	96,6	97,8	94,4	102,8	99,3	99,7	98,5	94,0
Moravskoslezský	94,0	94,7	94,8	103,0	97,9	98,4	96,5	94,9

KOMENTÁŘ

V důsledku poklesu osevní plochy na 1,3 tis. ha (-9,7 %) se odhadovaná produkce **ovsa** 4,6 tis. t meziročně propadla o 8,6 %. Hektarový výnos se zvýšil o 1,2 % na 3,46 t/ha.

Očekávaná úroda **tritikále** 11,9 tis. t je proti skutečnosti minulého roku o 28,6 % vyšší, nejen díky vyššímu odhadovanému hektarovému výnosu 4,87 t/ha (+5,5 %), ale především z důvodu rozšíření osevní plochy (zvýšení o 21,9 % na 2,4 tis. ha).

Řepkou bylo oseto 31,8 tis. ha, meziročně tedy o 591 ha více. Odhadovaný výnos 3,17 t/ha je proti loňsku o 3,2 % nižší, letošní sklizeň by měla dosáhnout 100,7 tis. t, což je v porovnání s minulým rokem o 1,4 % méně.

V tabulce 2 je uveden odhad sklizně a hektarových výnosů vybraných zemědělských plodin podle krajů. Z přehledu vyplývá, že ve všech krajích kromě Jihomoravského nedosáhnou letošní očekávané výnosy základních obilovin skutečnosti z minulého roku, což se odráží i na predikovaných sklizních. Odhad sklizně řepky je kromě Hl. města Prahy, Pardubického a Jihomoravského kraje oproti skutečnosti minulého roku i přes menší výnosy naopak vyšší.

Odhadovaný **výnos pšenice celkem** v Jihomoravském kraji (6,01 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji až na sedmém místě, ale je 4,1 % nad úroveň krajského 10letého průměru (5,77 t/ha). Objem očekávané sklizně (654,9 tis. t) je proti 10letému průměru (646,1 tis. t) o 1,4 % vyšší.

Odhadovaný **výnos ječmene celkem** (5,55 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji šestý nejvyšší a proti krajskému 10letému průměru (5,22 t/ha) je o 6,2 % vyšší. Odhadovaná sklizeň ve výši 197,8 tis. t je proti dlouhodobému průměru (196,2 tis. t) vyšší o 0,8 %.

Odhadovaný **výnos řepky** (3,17 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji nejnižší, proti krajskému 10letému průměru (3,26 t/ha) je o 2,9 % nižší. Odhadovaná sklizeň ve výši 100,7 tis. t je proti dlouhodobému průměru (123,5 tis. t) nižší o 18,5 %.

Kontakt:

Bc. Zuzana Švehlíková
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: zuzana.svehlikova@czso.cz
tel.: 542 528 230

Související informace:

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 15. 7. 2023](#)